

EISTEDDFOD GENEDLAETHOL
URDD GOBAITH CYMRU

Ymgomiau Bl 6 ac iau ar gyfer dysgwyr
Eisteddfodau'r gorffennol
2013, 2012, 2010, 2009,
2008 (ferswin Ogleddol a Deheuol)
a 2007

Sgript osod gan Morys Rhys

Cymeriadau : Robin, Lyn a Wyn (plant) Mr/s Lloyd (Pennaeth).

Gall y plant fod yn fechgyn neu'n ferched a gellir newid yr enwau os oes angen.

Daw'r tri plentyn i'r llwyfan yn eu tro, yn edrych yn bryderus.

Robin : Beth wyt ti'n wneud tu fas drws y pennaeth, Lyn?

Lyn: Anfonodd Miss Jones fi yma am siarad.
Pam wyt ti'n aros i weld Mr Lloyd, Robin?

Robin: Roeddwn i'n siarad hefyd. Wyn, beth wyt ti'n wneud yma?

Wyn: Anfonodd Mr Owen fi at Mr Lloyd achos roeddwn i'n siarad gormod yn
y wers Gymraeg.

Lyn: Beth ddwedest ti?

Wyn: "Ond rydych chi eisiau i ni siarad Cymraeg, Mr Owen".

Robin: A beth ddwedodd Mr Owen?

Wyn: "Ydw, ond dw i ddim eisiau i chi siarad dwli!"

Lyn: Ble roedddest ti'n siarad, Robin?

Robin: Yn y wers Hanes.

Wyn: Beth roedddest ti'n ddweud?

Robin: Dweud fod George North yn well na Dewi Sant.

Lyn: Pam?

Robin: Achos mae pawb yn gallu gweld George North heb i'r ddaear godi!

Lyn: Roeddwn i'n siarad yn y wers Ddaearyddiaeth.

Wyn: Beth ddwedest ti?

Lyn: Ddwedes i fod mynyddoedd y Preseli yn well na'r Alpau.

Robin: Pam?

Lyn: Achos sdim eisiau pasport i groesi'r Preseli!

Robin: Rydyn ni mewn trwbwl mawr nawr.

Wyn: Ydyn, beth mae Mr Lloyd yn mynd i wneud?

Lyn: Bydd e'n cosbi ni, siwr o fod.

Robin: Ond sut?

Lyn: Falle bydd e'n dweud "Dim siarad am wythnos".

Wyn a Robin: O, na! na!

Daw Mr Lloyd allan o'i swyddfa yn cario rhaglen Eisteddfod yr Urdd

Mr Lloyd: Nawrte blant, mae'r athrawon yn dweud eich bod chi'ch tri yn siarad drwy'r amser.

Robin: Nid drwy'r amser, Mr Lloyd.

Wyn: Na, nid drwy'r amser. Dim ond yn yr ysgol!

Mr Lloyd: Dw i wedi siarad â'r athrawon i gyd a'ch rhieni chi. Maen nhw'n cytuno â fi.

Lyn: Beth?! Maen nhw eisiau stopio ni i siarad hefyd.

Wyn a Robin: O na!

Mr Lloyd: Na, nid stopio chi i siarad, gofyn i chi siarad mwy.

Plant: MWY?!

Mr Lloyd: Ie, mwy.

Robin: Ond pam?

Mr Lloyd: R'yn ni eisiau i chi wneud YMGOM.

Wyn: Ond d'yn ni ddim yn cael bwyta gym yn yr ysgol.

Mr Lloyd: Na, nid gym, - ymgom, - deialog, pobl yn siarad, sgysio, ymgomio.....

Lyn: Dw i'n deall. Ond ble fyddwn ni'n gwneud yr ymgom?

Mr Lloyd: Yn Eisteddfod yr Urdd yn Sir Benfro, os byddwch chi'n lwcus.

Robin: Ble fydd yr Eisteddfod?

Mr. Lloyd: Boncath.

Wyn: Boncath, ond deryn yw Boncath, fel ti Robin!

Mr Lloyd: Rwyt ti'n iawn, Wyn, ond mae Boncath hefyd yn enw ar bentre bach. Mae Einir Dafydd yn dod o Boncath.

Lyn: Einir Dafydd! CYW cŵl yw hi!

Robin: Cwestiwn, pam mae Einir Dafydd fel Huw Edwards?

Wyn: Sai'n gwbod. Pam mae Einir Dafydd fel Huw Edwards?

Robin: Achos mae hi ar y teledu bron bob dydd!

Lyn: Ble mae Boncath, Mr Lloyd?

Mr Lloyd: Mae e'n agos i Crymych. Mae Iwan John a Gareth Delve yn dod o Crymych. Maen nhw ar S4C bron bob dydd hefyd.

Robin: S4C, - Sianel Pedwar Crymych!

Lyn: Falle byddwn ni ar S4C yn gwneud yr ymgom!

Mr Lloyd: Falle, wir.

Wyn: Bendigedig. Steddfod, dyma ni'n dod!

Lyn: Boncath, dyma ni'n dod!

Robin: S4C, dyma ni'n dod!

Mae'r tri'n mynd allan fraich-yn-fraich gan ganu i dôn "Hymns & Arias"

Y tri: Ry'n ni'n gwneud ymgom
Yn y Steddfod,
Ac ry'n ni'n siarad
Drwy'r dydd a'r nos.

EISTEDDFOD YR URDD ERYRI 2012

RHIF 368 – YMGOM BL 6 AC IAU I DDYSGWYR (2 – 4 mewn nifer)

GWYLIAU YNG NGHLYNLLIFON

Sgript gan Eira Jones

Gellir newid ambell air neu gystrawen i gydfynd a'r hyn sy'n gyfarwydd i'r plant

Aelodau: Mam

Cai

Cilmyn Droed Ddu

Ellyll Hyll

(Mae Cai yn y gwely ac mae Mam yn siarad efo fo)

Mam: Wel Cai. Wyt ti'n edrych ymlaen at fynd i Lynllifon fory?

Cai: Ydw..... a Nag ydw. Dw i'n nerfus.

Mam: Does dim eisiau bod yn nerfus..

Cai: Mae ysbryd lleian ddu yno meddai brawd mawr Alun.

Mam: Trio'ch dychryn chi mae o siwr iawn.

Cai: Mam. Faint o'r gloch mae'r bws yn mynd i Lynllifon fory?

Mam: Dw i'n meddwl bod y bws yn mynd am hanner awr wedi deg yn y bore. Am lwcus wyt ti
yn cael aros mewn plasdy fel Glyllifon am ddwy noson.

Cai: Sut le ydy Glyllifon Mam?

Mam: Plasdy mawr ydy o mewn parc. Mae o'n lle braf iawn.

Cai: Ydy o'n fwy na chastell Caernarfon?

Mam: Mae'r parc yn fawr iawn. Wn i ddim ydy'r plasdy yn fwy na chastell Caernarfon.

Cai: Mi hoffwn i eistedd efo Alun ar y bws.

Mam: Mae'n siwr y cei di eistedd efo Alun.

Cai: Roedd brawd mawr Alun yn dweud bod yna ysbryd yno.

Mam: Paid a siarad lol. Does dim ysbryd yno. Mae brawd Alun yn niwsans.

Cai: Dw i ddim eisiau gweld ysbryd

Mam: Paid a meddwl am ysbryd rwan. Mae'n amser i ti gysgu . Tyrd rwan.

Cai: Na Mam. Roedd brawd Alun yn dweud stori am Cilmyr Droed Ddu a'r ellyll .

Mam: Bobol bach beth nesaf? Cysga Cai neu mi fyddi di wedi blino yn y bore.

Mae Mam yn mynd allan ac mae Cai yn gorwedd i lawr ac yn cysgu

Daw Cilmyr Droed Ddu i mewn a sefyll uwchben Cai.

Wedyn daw'r ellyll i mewn a sefyll yr ochr arall)

(Miwsig addas)

Cilmyr a'r ellyll yn canu neu rapio i'r miwsig ac yn dawnsio o gwmpas Cai. Maen nhw'n stopio ac yn sefyll tu ôl i Cai

Cilmyr: Ysbryd Cilmyr Droed Ddu ydw i a dw i'n byw yma yng Nglynllifon

Ellyll: Ellyll hyll ydw i a rwyf ti wedi dwyn fy llyfr hud i.

Cilmyr: Roedd yn rhaid i mi ei ddwyn o, er mwyn cael priodi Esyllt.

Ellyll: Esyllt!! Esyllt!! Pwy ydy Esyllt?

Cilmyr: Wel, roedd tad Esyllt yn dweud.....

" Mi gei di briodi Esyllt os wnei di ddwyn y llyfr hud gan yr ellyll."

Ellyll: Mi wnes ti ddod i'r ogof, rhoi diod i mi gysgu , a dwyn fy llyfr hud i!

Cilmyr: Do, ac edrycha beth sydd wedi digwydd i fy nhroed i!!!

Ellyll: Ych a fi am hyll. Mae dy droed di yn ddu!!!!

Mae gen ti droed ddu

Mae gen ti droed ddu

Mae gen ti. Mae gen ti

Mae gen ti droed ddu.

Cilmyn: Oes. Mae gen i droed ddu. Diolch i ti.

Pan oeddwn i'n rhedeg i lawr y mynydd ar ôl dwyn y llyfr o'r ogof,
mi syrthies i mewn i'r gors, a rwan.... mae fy nhroed i yn ddu am byth !

Ellyll: Am byth ! Da iawn. Dyna wyt ti'n gael am ddwyn.

Dydy dwyn ddim yn talu. Wnest ti briodi Esyllt?

Cilmyn; Do a rydym ni'n hapus iawn hefyd, diolch yn fawr.

Ellyll: Ond does gen i ddim llyfr hud rwan. Ga i'r llyfr yn ôl?

Cilmyn: Na chei . Mae o gan dad Esyllt.

Ellyll: Wel dyna beth hyll !!!!!

Cilmyn: Rwyt ti'n hyll !!!!!

Mae Cai yn dechrau deffro

Mae Cilmyn a'r Ellyll yn dianc .Mae Cai yn eistedd i fyny a rhwbio ei lygaid ac yn gweiddi.....

Cai: Mam! Mam!

Mam: Ia Cai. Beth sy'n bod?

Cai: Mam rydw i wedi gweld ysbryd.

Mam: O Cai, dim eto!!!! Paid a siarad lol. Does dim ysbryd siwr iawn.

Cai: Mi welais i Cilmyn Troed Ddu a'r ellyll. Roedden nhw yma. Roedden nhw'n dawnsio.

Mam: Bobol bach Cai. Tria gysgu. Edrycha does dim byd yma. Wedi breuddwydio rwyt ti.

Cai: Tybed?

(Neidia Cilmyn a'r ellyll i gefn y llwyfan tu ôl i Cai a'i fam a thynnu ystumiau, cyn symud i ffwrdd, ond dydy Cai na'i fam yn eu gweld nhw.)

Mam: Nos da Cai. Dos i gysgu. Glynllifon yn y bore. Nos da.

Cai: *(Yn gysglyd)* Nos da Mam.

**Rhif 367 - Ymgom Bl. 6 ac iau (Dysgwyr) (2 – 4 mewn nifer)
ar gyfer Eisteddfod yr Urdd Ceredigion 2010.**

Sgript wreiddiol gan Lisa Jane Davies
Copi o'r sgript ar gael o Adran yr Eisteddfod Glan-llyn

Gellir newid ambell air neu gystrawen i gydfynd â beth sy'n gyfarwydd i'r plant. Gall bachgen neu ferch actio cymeriad Ceri a gallwch newid y gair 'pêldroed' am 'rygbi'.

Mae'r cymeriadau yn paratoi ar gyfer Ffair Ysgol i godi arian ar gyfer y cyngor ysgol. Mae angen dwy stôl, bwrdd bach a bocs yn llawn o hen bethau i'w gwerthu yn y ffair.

Mae Ceri yn mynd â dwy stôl ar y llwyfan, ac yn eistedd ar un wedi'i gwisgo fel 'dynes dweud ffortiwn'. Mae hi'n codi i helpu Cerys, sy'n cerdded i mewn gyda bwrdd bach.

Cerys: Waw Ceri, rwyf ti'n edrych yn ffantastig! Rwyf ti'n siwr o wneud llawer o arian heddiw.

Ceri: Diolch, Cerys. Ond ble mae dy 'antiques' di?

Cerys: Maen nhw gan Dylan. O diar, ble mae o?
(*Dylan yn ymddangos yn cario bocs a Cerys yn rhedeg i'w gyfarfod.*)
Tyrd, Dylan. Dyn ni'n hwyr! (Cerys yn ei dynnu at y bwrdd.)

Dylan: Aw! Paid, Cerys – rwyf ti fel Sumo wrestler. Mae digon o amser.

Cerys: Nagoes, edrycha – mae Ceri'n barod.
(*Erbyn hyn, mae Ceri yn eistedd ar ei stôl*)

Dylan: Be? Pwy? (yn pwyntio at Ceri) Hi! Ceri ydy hi?

Ceri: (*yn codi a mynd i'w cyfarfod*) Hai, Dylan. Wyt ti'n hoffi'r wisg?

Dylan: Neis iawn. Wyt ti'n mynd ar y sioe 'X Factor'?

Ceri: Nagydw, siwr. Dw i'n mynd i ddweud ffortiwn. A dw'i'n mynd i wneud llawer o arian i'r cyngor ysgol.

Dylan: O, grêt – ond rhaid i ti gael practis. Beth am ddweud fy ffortiwn i yn gyntaf?

Cerys: (*wrthi'n gwagu'r bocs*) Na,na, na Dylan Roberts, rwyf ti 'n fy helpu i. Mae rhaid i ni werthu'r 'antiques' 'ma i wneud arian.

Dylan: 'Antiques'! Hen bethau Anti Cadi ydy rhain i gyd... Wel, mae un 'antique' yma. Edrych, tâp sain o Dafydd Iwan.

Ceri: Mae pawb yn hoffi Dafydd Iwan. Mae rhywun siwr o brynu'r tâp.

Dylan: Drapio Dafydd Iwan a'r antiques a'r ffair ysgol. Dw i eisie mynd i chwarae pêl-droed.

Cerys: *(yn gweiddi)* Chwarae pêl-droed! Ti ydy cadeirydd y Cyngor Ysgol. Rwyf ti'n aros yma.

Dylan: *(yn ymddangos fel pe bai o ofn Cerys)* lawn, lawn. Paid a gweiddi, Cerys. Edrych, dw i bron a gollwng y tebot 'ma.

Cerys: PAID - y ffwl gwirion. Dyna hoff debot Anti Cadi.

Ceri: Tyrd â'r tebot i mi, Dylan – a tyrd yma i mi gael dweud dy ffortiwn

Cerys: Ie wir, cer o'r ffordd! *(Mae hi'n dod i wrando)*

Ceri: *(yn defnyddio'r tebot i ddweud ei ffortiwn)* A-a-a! Dw i'n gweld pêl fawr ..a wyneb...

Dylan: Wyneb pwy?

Ceri: Ryan Giggs? Na, Dw i'n clywed pobl yn clapio ac yn gweiddi - DYLAN Y DEWIN, DYLAN Y DEWIN. Dw i'n gweld pêl eto. O diar, balwn ydy'r bêl - ac mae hi'n byrstio!

(Mae Cerys a Ceri yn chwerthin yn braf a Dylan yn gwgu.)

Dylan: *(yn gafael yn y tebot a'i roi ar y llawr)* Hy! Mae'r tebot yma'n anobeithiol.

(Mae Anti Cadi yn rhedeg ar y llwyfan.)

Anti Cadi: Stopiwch! Stopiwch!

Cerys: Beth sy'n bod, Anti Cadi?

Anti Cadi: Ydych chi wedi gwerthu rhywbeth?

Dylan: Na, dim byd. Does neb yma eto.

Anti Cadi: Diolch byth! *(yn chwilota yn y llyfrau, jwg, tapiau ac ati.)* Mae modrwy Nain/Mamgu yma'n rhwyle.

Cerys: Modrwy! Dw i ddim wedi gweld modrwy, Anti Cadi.

(Mae'r plant yn helpu i chwilio.)

Anti Cadi: O diar, dw i ddim yn cofio ble mae hi.

Dylan: Ydy'r fodrwy yn werth llawer o arian, Anti Cadi?

Anti Cadi: Ydy – llawer, llawer o arian. Mil o bunnoedd!

Dylan: Waw, mil o bunnoedd! Digon o arian i brynu sŵ i'r ysgol.

Cerys: Sŵ! O Dylan, rwyf ti'n siarad dwli. Sori, Anti Cadi – does dim modrwy yma.

Ceri: Arhoswch funud – Beth am y tebot?

Anti Cadi: Y tebot?... y tebot! – dw i'n cofio nawr/rwan. Mae'r fodrwy yn y tebot.

Dylan: (*yn tynnu'r fodrwy o'r tebot*) Dyna chi, Anti Cadi. Modrwy Nain!

Anti Cadi: Diolch i ti, Ceri – rwyf ti'n gallu dweud ffortiwn, a diolch i ti, Dylan. (*yn rhoi sws fawr iddo*) Alla i ddim prynu sŵ i'r ysgol, ond beth am fochyn bach?

Cerys: Mochyn! Ych a fi – dw i ddim yn hoffi mochyn.

(*Dylan a Ceri yn chwerthin*)

Dylan: Syniad da iawn, Anti Cadi. (*Mae'n bosib codi mochyn tegan o'r bwrdd hen bethau*)

Eisteddfod Genedlaethol Urdd Gobaith Cymru Bae Caerdydd 2009

Ymgom – Dysgwyr B.5, 6.

(Gellir addasu ambell air neu gystrawen i gydfynd a beth sy'n gyfarwydd i'r plant.)

Mae'r ymgom wedi ei lleoli wrth arosfan bws.

Mae dynes broffesiynol yr olwg (Ms Parry Jones) yn sefyll neu'n eistedd wrth yr arosfan.

Mae Jac ac Osian yn chwarae pêl-droed neu rygbi, a daw Caren i mewn yn cario bag llaw. Mae bagiau'r bechgyn ar y llawr.

Caren: Jac, Osian – brysiwch! Dewch yma! Mae'n amser i'r bws ddod.

Jac: Paid gweiddi, Caren. Mae digon o amser.

Osian: Dyn ni'n ymarfer pasio.

Caren: Pasio, pasio! Anghofiwch y pasio. Mae'r castio heddiw.

Jac: (yn chwerthin) Beth ydy castio? – taflu lein pysgota?

Caren: Paid siarad lol. Rwyf ti'n gwybod yn iawn. Mae'r ysgol yn castio ar gyfer y sioe gerdd heddiw.

Osian: Wyt ti'n mynd i ganu, Caren? Rwyf ti'n edrych yn lyfli.... fel seren bop.

Jac: (dan ei wynt wrth Osian) Mae hi'n edrych fel treiffl ar goesau. Mae gen ti lais da i ganu 'Mi welais Jac y Do...' (dynwared mewn llais plentynnaidd)

Caren: Twpsyn! (yn ymbincio) Dw i'n mynd i ganu 'Ar lan-y-môr.' (gwneud ystumiau seren bop ac yn canu i Osian)
'Ar lan y môr mae rhosys cochion,
Ar lan y môr mae lilis gwynion,
Ar lan y môr mae 'nghariad innau.....'

Osian: (yn torri ar draws) Pw-w, Caren – mae gen ti sent cryf iawn!

Jac: Bobl bach, Caren – sioe gerdd yr ysgol ydy hon, nid sioe y Faenol na'r West End!

Ms P J: Esgusodwch fi, Ms Parry Jones ydw i.
(y bechgyn yn edrych yn syn ar ei gilydd ac ar y ddynes)
Mae'r ferch yma'n dda iawn – gyda mwy o ymarfer, wrth gwrs.

Caren: (yn moesymgrymu) Diolch yn fawr, Ms Parry Jones. A beth wyt ti'n mynd i wneud, Jac?

Jac: Dw i ddim yn canu hen gân 'sopi'. Dw i'n mynd i rapio.

Ms P J: Gawn ni' ch clywed chi, Jac?

Jac: *Gellir newid yr eirfa ar gyfer rygbi neu bel-droed*
Wrth gwrs!
Rydw i'n driblo/sgrymio, rydw i'n pasio
Rydw i'n taclo, rydw i'n penio/neidio
Rydw i'n cicio/gwibio, rydw i'n sgorio
Rydw i'n glyfar, rydw i'n cŵl
Fi ydy'r gorau yn Ysgol Penpŵ+l.

Osian: Waw, Jac, rwyf ti'n ffantastig!

Caren: Pwff! – Pwy sydd eisiau gwrandio ar ganu rap mewn sioe gerdd!

Ms P J: Esgusodwch fi eto, ond mae'n bosib rapio mewn sioe gerdd, ac mae Jac yn cŵl.

Jac: (yn dal i rapio) Waw, Ms Jones, wel diolch yn fawr. Mae lle i Jac ar y llwyfan mawr.

Ms P. J: (yn cyfeirio at Osian) Ydych chi yn mynd i'r castio?

Osian: Wel....dw i ddim yn gallu canu na rapio na dawnsio, ond ...ym...dw i'n meddwl...

Caren: Tyrd, Osian – chop, chop – rhaid meddwl yn gyflym!

Osian: Dw i'n meddwl....dw i'n mynd i actio

Caren: Ti'n actio! Ond Osian bach, rwyf ti'n rhy swil.

Osian: Dw i'n mynd i actio sylwebydd.

Jac: Sylwebydd! Beth ydy sylwebydd?

Osian: Disgrifio gêm – fel Nic Parry neu Huw Eic.
(Mae'n mynd i'w fag a thynnu meic allan). Edrycha, mae meic gen i.

Ms P J: Wel, yn wir. Mae'n ddrwg gen i fusnesa eto ond mae'n rhaid gwrandio ar Osian nawr.

Osian: (yn sylwebu'n ardderchog) Mae Jac yn taclo – tacl galed! Mae'n ennill y bêl. Mae'n rhedeg fel milgi. Mae'n llithro...na,mae ar ei draed - mae'r bêl gydag e. O-o-o, mae'n sgorio. Bendigedig! Gwych!

Ms P J: Hyfryd! Hyfryd! Dych chi'n siwr o gael job ar S4C.
(yn edrych ar ei wats) Mae'r bws yn hwyr!

Mae hi'n dechrau cerdded i chwilio am y bws, ond mae'n baglu dros y bêl neu un o'r bagiau. Mae'r tri phlentyn yn rhedeg ati.

Jac: Ydych chi'n iawn?

Osian: Oes angen ffonio'r ambiwlans?

Ms PJ: (yn codi) Na, na – dim problem ond diolch yn fawr am helpu.

Caren: Hei, fechgyn – dacw'r bws. Dydy hi ddim yn stopio! O, na!

Jac: Dim rapio, dim castio. Ta, ta sioe gerdd.

Ms P J: (Mae'n estyn ffôn symudol o'i bag) Arosych funud. (yn ffonio) Helo, Ysgol Penpwl? Ms Parry Jones sydd yma. Mae Jac, Osian a Caren gyda fi wrth yr arosfan.....TaksiPum munud? Iawn. (yn troi at y plant) Gallwch ddod yn y taxi gyda fi.

Osian: Diolch yn fawr, – dych chi'n garedig iawn. (Mae'n mynd i'w fag a rhoi bar o siocled iddi.) A dw i'n siwr o gael job ar S4C!

Caren: Ond.. ond byddwn ni'n rhy hwyr i'r castio.

Ms P J: Na, na. Dim problem. Fi sy'n castio' r sioe gerdd!

EISTEDDFOD GENEDLAETHOL URDD GOBAITH CYMRU SIR CONWY 2008

Ymgom Bl 6 ac iau (D) - fersiwn Ogleddol

Egyr gyda llwyfan gwag – yn sydyn, gwelir Person 1, 2, 3 a 4 yn cael eu hyrddio a'u taflu i ganol y llwyfan. Yn raddol, gwelir y pedwar ohonynt yn codi o'r llawr, gan edrych o'u cwmpas, yn sigledig ac yn amlwg mewn dipyn o sioc.

Person 3: Be' ddigwyddodd?

Person 4: Dwi'm yn siwr.

Person 1: Ydi pawb yn iawn?

Person 2: Ma' 'na lwythi o syna' od yn fy mhen i.

Person 3: 'Wyrach gnocith o bach o synnwyr iddo fo.

Person 2: Lle'n union ydan ni?

Person 1: Dim syniad.

Person 4: Ma'r lle'n edrych yn eitha' cyfarwydd ...

Person 1: Un munud o'n i'n chwara'r gêm, o'n i ar fin lladd y ddraig goch 'na ... A munud wedyn ... (*Gan edrych ar y gweddill mewn syndod*)

Person 4: Be', ti'n trio deud bod ni yn y ...

Person 1: (*Nodio 'i ben*) Yn y teledu!

Person 3: Waw!

Person 2: (*Ofnus*) Nac'di, tydio'm yn 'waw' o gwbl. Sut ddaru ni gyrra'dd 'ma?

Person 1: Dwn i'm.

Person 4: (*Blin*) Dy fai di ydio.

Person 3: Y fi?

Person 2: Ia, tasa chdi ddim 'di pwyso'r botwm 'na.

Person 4: Ddudodd Nain ma' dyma fasa'n digwydd.

Person 3: Be'?

- Person 4:** Naill ai 'sa'n llygyd ni'n troi'n sgwâr, neu 'sa'r teledu'n llyncu ni.
- Person 3:** Ia wel, ma' dy Nain di'n boncyrs.
- Person 4:** Nac'di ddim.
- Person 3:** Ydi, mae'n siarad efo'r gath a ma' hi'n byta corn fflêcs i swper.
- Person 2:** 'Di hynna ddim yn gneud y ddynas yn boncyrs.
- Person 3:** Ma' pawb yn gwbod ma' amser brecwast ma' rhywun fod i fyta corn fflêcs.
- Person 4:** Mae'n ddigon da i'n gwarchod ni, a rhoi diod a cacan i ni gyd bob pnawn.
- Person 1:** 'Newch chi'ch dau roi gora' i ffraeo.
- Person 3/4:** Fo ddechreuodd.
- Person 1:** 'Dio'm ots gin i pwy ddechreuodd, tydi gweiddi ar ein gilydd ddim yn mynd i helpu neb.
- Person 2:** 'Sw'n i'n medru 'neud efo sleisan o gacan rwan.
- Person 1/3/4:** Cau hi bolgi.
- Person 2:** 'Mond deud o'n i.
- Person 1:** Be' 'dan ni'n mynd i 'neud rwan 'ta?
- Person 4:** Sbîwch! Nain!
- Person 2:** Oi Nain Conwy! Oi Nain Conwy!
- Person 4:** 'Sdim pwynt i chdi weiddi arni.
- Person 2:** Pam?
- Person 4:** Ma' Mam wedi rhoi ei hearing aid ar y bwr'.
- Gwelir Person 2 yn neidio fyny fel rhywbeth gwyllt.*
- Person 4:** 'Sdim pwynt i chdi neud hynna chwaith.
- Person 2:** Pam?

- Person 4:** Ma'i sbectol hi ar y dresal.
- Person 2:** Be' 'di pwynt ca'l teledu 'mlaen, os nad ydi hi'n gweld na chlywad dim?
- Person 4:** Cwmni medda' hi.
- Person 3:** Dwi'm yn dalit hen bobl.
- Person 2:** Dwi'm yn hoffi'r lle 'ma. Gawn ni fynd o'ma?
- Person 3:** Babi!
- Person 2:** Alla ni'm aros yn fan 'ma am byth. Gin i wers biano am chwech, a tydwi'm 'di 'neud fy ngwaith cartra' eto.
- Person 1:** Ma' rhaid bo' ryw ffordd o ddianc o'ma.
- Person 4:** (*Tuag at Berson 3*) Ti wastad yn deud ma' chdi 'di'r gora' am chwara'r gêm 'ma.

Gwelir Person 3 yn edrych braidd yn euog.

- Person 4:** Ia, deud wrth bawb dy fod wedi cyrraedd lefel wyth ers hydoedd.
- Person 3:** (*Yn eitha' ansicr*) Mi ydwi - droeon.
- Person 1:** Allu di ddeud 'tha ni sut i ada'l fan hyn felly. Ty'd 'laen duda wrtha ni.
- Person 3:** Wel, falla mod i ddim wedi bod cweit mor onest ...
- Person 1:** Be'?
- Person 3:** Falla mod i wedi deud ryw faint o glwydda.
- Person 1:** 'Ryw faint o glwydda'?
- Person 3:** Ia ... Ryw fymryn ... Dim lot ... Dim ond ryw fymryn.
- Person 1:** Hyd at ba lefel w't ti wedi cyrraedd go iawn 'ta?
- Person 3:** Wel, ddim cweit lefel wyth.
- Person 4:** Y gwir?
- Person 3:** Dau.

- Person 4:** Dwi'm yn coelio hyn.
- Person 1:** Olreit, olreit, sdim isio gwylltio.
- Person 4:** Pam 'neud y ffasiwn beth?
- Person 3:** Isio chi feddwl mod i'n glyfar.
- Person 2:** A ti'n deud bod Nain hwn (person 4) yn boncyrs.
- Person 3:** Sori.
- Person 4:** Be goblyn 'dan ni'n mynd i 'neud rwan 'ta?
- Person 2:** (*Gan gydio'n Person 4*) Hei, sbïa ar dy Nain! Sbïa! Mae hi'n mynd am y dresal.
- Person 1:** A ma' hi'n rhoi'i sbectol 'mlaen.
- Person 4:** Ffantastig.
- Person 3:** 'Nai'm galw dy Nain yn boncyrs byth eto – wir i ti.
- Person 1:** Reit, barod ... Ar ôl tri ... Un, dau, tri ...
- Pawb:** (*Dan weiddi*) Nain!

Yn sydyn, diflanna Person 1, 2, 3 a 4 gan adael llwyfan gwag.

EISTEDDFOD GENEDLAETHOL URDD GOBAITH CYMRU SIR CONWY 2008

Ymgom Bl 6 ac iau (D) – fersiwn Deheuol

Egyr gyda llwyfan gwag – yn sydyn, gwelir Person 1, 2, 3 a 4 yn cael eu hyrddio a'u taflu i ganol y llwyfan. Yn raddol, gwelir y pedwar ohonynt yn codi o'r llawr, gan edrych o'u cwmpas, yn sigledig ac yn amlwg mewn dipyn o sioc.

Person 3: Beth ddigwyddodd?

Person 4: Sa i'n siwr.

Person 1: Ody pawb yn iawn?

Person 2: Ma' milo'dd o forthwylion yn 'yn mhen i.

Person 3: Falle gnoca nhw bach o sense yndo fe.

Person 2: Ble'n gwmws y'n ni?

Person 1: 'Sdim clem 'da fi.

Person 4: Ma'r lle hyn yn dishgw'l yn itha' cyfarw'dd ...

Person 1: Un funed o'n i'n where'r gêm, ac o'n i ar fin lladd y ddraig goch 'na ...
A'r funed wedyn ... (*Gan edrych ar y gweddill mewn syndod*)

Person 4: Beth, ti'n treial gweud bo' ni yn y ...

Person 1: (*Nodio 'i ben*) Yn y teledu!

Person 3: Waw!

Person 2: (*Ofnus*) Nag yw, so fe'n 'waw' o gwbl. Shwt gyrhaeddo ni 'ma?

Person 1: Sa i'n gwbod.

Person 4: (*Blin*) Dy fai di ydi hyn.

Person 3: Y fi?

Person 2: Ie, 'set ti heb bwyso'r botwm 'na.

Person 4: Wedodd Mam-gu taw hyn fyddde'n digwydd.

Person 3: Beth?

Person 4: Naill ai bo'n llyged ni'n troi'n sgwâr, neu bydde'r teledu'n yn llyncu ni.

Person 3: Ia wel, ma' dy Fam-gu di'n boncyrs.

Person 4: Nagyw ddim.

Person 3: Ody ma' 'ddi, mae'n siarad 'da'r gath a ma' 'ddi'n byta corn fflêcs i swper.

Person 2: So 'nna'n 'neud 'ddi'n boncyrs.

Person 3: Ma' pawb yn gwbod yn nêt taw amser brecwast ma' rhywun fod i fyta corn fflêcs.

Person 4: Mae'n ddigon da i'n carco ni, a rhoi diod a teisen i ni gyd bob pnawn.

Person 1: 'Newch chi'ch dou roi gora' i ddadle.

Person 3/4: Fe ddachreodd.

Person 1: Sdim pripsyn o ots 'da fi pwy ddachreodd, so gweiddi a chwmpo mas yn mynd i helpu neb.

Person 2: Allen i 'neud 'da sleisen o deisen nawr.

Person 1/3/4: Ca' dy ben bolgi.

Person 2: Dim ond gweud o'n i.

Person 1: Beth y'n ni'n mynd i 'neud nawr 'te?

Person 4: 'Shgwlwch! Mam-gu!

Person 2: Oi Mam-gu Bronwydd! Oi Mam-gu Bronwydd!

Person 4: 'Sdim pwynt i ti weiddi arni 'ddi.

Person 2: Pam?

Person 4: Ma' Mam wedi rhoi ei *hearing aid* ar y ford.

Gwelir Person 2 yn neidio fyny fel rhywbeth gwyllt.

Person 4: 'Sdim pwynt i ti 'neud 'nny whaith.

- Person 2:** Pam?
- Person 4:** Ma'i sbectol 'ddi ar y dreser.
- Person 2:** Beth ody'r pwynt ca'l teledu 'mla'n, os nag yw hi'n galler gweld na chlywad dim?
- Person 4:** Cwmni medda' hi.
- Person 3:** Sa i'n dyall hen bobl.
- Person 2:** A sa i'n lico'r lle 'ma. Allen ni fynd o'ma?
- Person 3:** Babi!
- Person 2:** Ni ffaelu sefyll 'ma am byth. Ma' 'da fi wers bianco am whech, a sa i wedi 'neud fy ngwaith cartre 'to.
- Person 1:** Ma' rhaid bo' rhyw ffor' mas o 'ma.
- Person 4:** (*Tuag at Berson 3*) Ti wastod yn gweud taw ti ody'r gore am whare'r gêm 'ma.

Gwelir Person 3 yn edrych braidd yn euog.

- Person 4:** Ie, gweud 'tho pawb dy fod wedi cyrredd lefel wyth ers ache.
- Person 3:** (*Yn eitha' ansicr*) Wy wedi - droeon.
- Person 1:** All di weud 'tho ni sut i adel man hyn felly. Der 'mla'n, gwed 'tho ni.
- Person 3:** Wel, falle bo' fi ddim wedi bod cweit mor onest ...
- Person 1:** Beth?
- Person 3:** Falle bo' fi wedi gweud rhywfaint o gelwydde.
- Person 1:** 'Rhywfaint o gelwydde'?
- Person 3:** Ie ... Ryw fymryn ... Dim lot ... Dim ond ryw fymryn.
- Person 1:** Hyd at bwy lefel 'yt ti wedi cyrredd 'te?
- Person 3:** Wel, ddim cweit lefel wyth.
- Person 4:** Y gwir?

- Person 3:** Dou.
- Person 4:** Sa i'n credu hyn.
- Person 1:** Olreit, olreit, sdim ishie gwylltu.
- Person 4:** Pam 'neud rhwbeth mor ddwl?
- Person 3:** O'n i moyn i chi feddwl mod i'n glyfer.
- Person 2:** A ti'n treial gweud bo' Mam-gu hwn (person 4) yn boncyrs.
- Person 3:** Sori.
- Person 4:** Beth y'n ni'n mynd i 'neud nawr 'te?
- Person 2:** (*Gan gydio 'n Person 4*) Hei, 'shgwla ar dy Fam-gu! Shgwla! Ma' 'ddi'n mynd am y dreser.
- Person 1:** A ma' 'ddi'n rhoi'i sbectol 'mla'n.
- Person 4:** Ffantastig.
- Person 3:** Wy'n addo pido galw dy Fam-gu yn boncyrs byth 'to – wir nawr.
- Person 1:** Reit, barod ... Ar ôl tri ... Un, dou, tri ...
- Pawb:** (*Dan weiddi*) Mam-gu!

Yn sydyn, diflanna Person 1, 2, 3 a 4 gan adael llwyfan gwag.

Eisteddfod Genedlaethol Urdd Gobaith Cymru 2007

Ymgom ar gyfer Dysgwyr (Blwyddyn 6 ac iau)

CODI'R TO gan Arwel John

(Plentyn yn rhuthro i'r llwyfan yn frwdfrydig tuag at ei ddau ffrind; mae'r tri yn gwisgo crysau rygbi)

Plentyn 1: Wel, beth yw eich barn chi, te?

Plentyn 2: Ein barn ni am beth, Tomos?

Plentyn 3: Ie, beth wyt ti'n feddwl, ein barn ni?

Plentyn 1: (Yn cyhoeddi'n llawn awdurdod)
Codi'r to ! Dyna rwy'n ei feddwl ! Codi'r to !

Plentyn 2: Eithaf da, wir. 'D ydw i ddim yn gwybod am unrhyw grŵp pop arall o'r enw 'Codi'r To'.

Plentyn 3: Ie, beth am, 'Tomos Tŷ Melyn a Codi'r To?'

Plentyn 1: Arhoswch ! 'D oes neb yn siarad am grŵp pop, nag oes e'!

Plentyn 2: O! Diolch byth! Fedri di ddim canu i achub dy fywyd, beth bynnag!

Plentyn 3: Rwy'n gweld 'nawr! Rwy'ti'n mynd i godi arian at Eisteddfod yr Urdd drwy gynnal gig!

Plentyn 2: A 'Codi'r To' yw enw'r gig!

Plentyn 1: Arhoswch am funud! I ni gael deall ein gilydd, 'd oes neb wedi sôn am godi arian a 'd oes neb wedi sôn am Eisteddfod yr Urdd! Deall?

Plentyn 3: Ond beth, dydan ni ddim yn.....

Plentyn 2: Beth yw 'Codi'r To!'

Plentyn 1: (Yn llawn awdurdod)
Wel rydw i wedi cael y syniad o adeiladu to ar Gastell Cydweli!

(Y ddau yn cael hwyl am ei ben tra bod plentyn arall yn ymddangos)

Plentyn 4: Ydych chi'n teimlo'n iawn, chi'ch dau, neu a ydych chi'n cael pwl

Plentyn 3: Mae'n well i ti ofyn i Tomos am gael pwl! Mae e'n gwybod beth yw'r rheini!

Plentyn 2: Ydy! Eglura dy syniad bendigedig i Ifan, Tom.

Plentyn 1: O! 'S dim ots! Anghofiwch e'!

Plentyn 3: (Dan bwffian chwerthin) Mae e' eisiau codi'r to!

Plentyn 4: Wel, beth sy' mor ddoniol yn hynny! Mae to ar ben pob tŷ!

Plentyn 2: Tŷ, oes – castell, nag oes!

Plentyn 3: Mae e' eisiau codi to ar Gastell Cydweli!

Plentyn 1: Wel, dim ond syniad oedd e', beth bynnag! Mae hawl cael syniad, oes e'!

Plentyn 4: Hanner munud..... Fe allwn ni gael disgo bob nos Wener.....Noson Lawen bob nos Sadwrn.....

Plentyn 3: A badminton a sglefrolio bob nos arall!

Plentyn 4: Heb boeni am y tywydd!

Plentyn 1: Ond 'd ydych chi ddim yn credu ei fod e'n syniad da, y'ch chi'n cofio?

Plentyn 2: Wel, efallai y gallwn ni feddwl amdano fe.

Plentyn 4: Meddwl amdano fe, ddwedest ti! Mae e'n syniad arbennig. Rwy'n dechrau 'nawr! Rwy'n mynd i weld y Maer!

Plentyn 2: 'Dyw'r Maer ddim yn gallu adeiladu.

Plentyn 1: Na, ond fe all e' ofyn i Gyngor y Dref am ganiatad!

Plentyn 4: A'r Cyngor Sir!

Plentyn 3: A'r Cynulliad!

Plentyn 1: Ond bydd y Maer am wybod o ble mae'r arian yn mynd i ddod i dalu am y gwaith.

Plentyn 2: Dim problem, fe allwn ni gasglu'r arian.

Plentyn 4: Fe rannwn ni'r dref yn bedwar. Pawb i gael un ardal. lawn?

Plentyn 3: lawn. Dewch i ni gael edrych ar fap o'r dref!

(Tra bod y pedwar yn astudio'r map agored ar y llawr, clywir cerddoriaeth hudolus, brawychus yn raddol dod yn uwch. Mae'r pedwar yn codi ar eu traed a cherdded o gwmpas yn edrych i'r awyr mewn breuddwyd.)

Plentyn 4: GWEN – LLI – AN ! GWEN – LLI –AN !!

(Mae'r adlais yn llenwi'r lle. Erbyn i'r gerddoriaeth arafu mae'r pedwar yn gorwedd ar y llwyfan gan ddal eu pennau. Yna maen nhw'n codi'n araf gan rwbio'u llygaid.)

Plentyn 2: Beth sy'n bod?

Plentyn 4: Beth sydd wedi digwydd?

Plentyn 1: Sut.....?

Plentyn 3: Pam.....?

Plentyn 4: Pwy.....?

Plentyn 1: Ble.....? Ble mae hi?

Plentyn 2: Gwenllian! Mae Gwenllian wedi dod 'nôl i warchod y castell!

Plentyn 3: 'D oes dim hawl gyda ni i geisio newid y gorffennol!

Plentyn 4: Nid ein castell ni yw e'!

Plentyn 2: Gwenllian sy' piau fe!

Plentyn 1: Roedd fy syniad yn un dwl!

Plentyn 2: Rhaid gadael y gorffennol yn llonydd!

Plentyn 1: (Yn benisel) Maddeuwch i ni! Rwy'n flin.....fy syniad i oedd e'!

Plentyn 3: Paid â phoeni! 'D oes dim drwg mewn cael syniad bach! Fe awn ni i chwarae yn y parc!

Plentyn 4: Ie, ble mae'r bêl rygbi?

Plentyn 2: Ie, r'yn ni'n fwy cyfarwydd â'r Sgarlets na chodi to ar ben castell!
(Mae un o'r lleill yn taflu'r bêl at Plentyn 1)

Dewch 'mlaen, bois! Fe gei di gario'r bêl – hen fenyw fach Cydweli!

(Chwerthin mawr a chanu 'Hen Fenyw Fach Cydweli' wrth adael y llwyfan)